

รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ
**The Model Of Student Development In Accordance With The
Projectwhite Educational Institutions Integrated
With Buddhism**

รัตดาวัล พานาดา¹,

พระมหาดาวสยาม วชิรปณฺโญ² และ โสวิทย์ บำรุงภักดิ์³

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Raddawal Phanada¹,

Phra Maha Daosiam Vajirapañño² and Sowit Bamrungpak³

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

Corresponding Author E-mail: rad_1020@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานได้แก่การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และ การวิจัยเชิงกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 1,419 คนกลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 306 คนโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน กลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นการเลือกแบบเจาะจง จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสี

* ได้รับความเห็นชอบ: 10 กันยายน 2562; แก้ไขบทความ: 28 กันยายน 2562; ตอรับตีพิมพ์: 30 กันยายน 2562
Received: September 10, 2019; Revised: September 28, 2019; Accepted: September 30, 2019

ชาวและกลุ่มตัวอย่างวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่
1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและ
อบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาว 2) แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ
3) หลักสูตรค่ายพัฒนาทักษะชีวิตเชิงพุทธบูรณาการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent Samples กำหนดระดับ
นัยสำคัญที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข โดยรวมอยู่
ในระดับปานกลางทุกด้าน ($\bar{X} = 2.63$)

2. รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ
ได้แก่ ค่ายพัฒนาทักษะชีวิตเชิงพุทธบูรณาการ ประกอบด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมเชิง
พุทธบูรณาการ 8 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นสร้างศรัทธาและความเชื่อใจ ชั้นที่ 2 ชั้นเสนอปัญหา
และข้อสงสัย ชั้นที่ 3 ชั้นสังเกต ชั้นที่ 4 ชั้นสำรวจและสัมผัส ชั้นที่ 5 ชั้นสืบค้น ชั้นที่ 6 ชั้น
สังสมปัญญา ชั้นที่ 7 ชั้นสรุปและประเมินผล ชั้นที่ 8 ชั้นประยุกต์ใช้

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข
ของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอ
หนองหาน ด้านกาย (กายภาวนา) ด้านทักษะทางสังคม (ศีลภาวนา) และด้านจิตใจ (ศีล
ภาวนา) จากการประเมินก่อนการพัฒนา นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 41.11 และผลการ
ประเมินหลังการพัฒนา คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.38 มีคะแนนผลการพัฒนาพฤติกรรม
เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.27 ส่วนผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนา(ปัญญาภาวนา) มีคะแนนเฉลี่ยหลังการ
ทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า รูปแบบการ
พัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ ที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนา
พฤติกรรมของผู้เรียนให้ปลอดยาเสพติดและอบายมุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : รูปแบบ, การพัฒนาผู้เรียน,เชิงพุทธบูรณาการ,โรงเรียนสีขาว

Abstract

This research is a combined research, consisting of quantitative research. Qualitative research and quasi-experimental research The objectives were to 1) to study behavior of self-protection from drugs and abuses of

learners under the White School Project. In the School of Educational Opportunity Expansion, Nong Han District, Udon Thani Province, 2) to study the model of learners development in accordance with the Buddhist integrated white school project 3) to study the comparative behavior of self-protection from drugs and student trafficking in Nong Han District, Udon Thani Province. Which is currently being studied by students in the Buddhist Integrated White School Project in Educational Opportunity Expansion Schools, Nong Han District, Udon Thani Province The population used in this research was 1,419 Mathayomsuksa 1 - 3 students. The sample group consisted of 306 quantitative research by using the finished tables of Craig and Morgan. Qualitative research sample consisted of 9 key informants, which were selected in a specific way. From experts and those involved in the implementation of the White School Project and experimental research samples of 90 people. The tools used in the research were 1) questionnaire about behavior for self-protection from drugs. And students' perils of the White School Project 2) interview form for the group providing important information about the model of student development according to the project The White Buddhist school integration, 3) develop life skills courses, camps Buddhist integration. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and Dependent Samples t-test. 0.05 The results of the research found that

1. Learners have behaviors in protecting themselves from drugs and vices. Overall, it was at the medium level in all aspects ($\bar{X} = 2.63$).

2. The model of student development in accordance with the Integrated Buddhist School Project, White, for example, Integrated Life Skills Development Camp It consists of 8 steps of Buddhist activity integration, which are Step 1, Create Faith and Trust, Step 2, Propose Problems and Doubts, Step 3, Observation Step, Step 4, Explore and Touch, Step 5, Step Search, Step 6. Wisdom, Step 7, Summary and Evaluation Step 8 Application

3. Comparison of self-protection behavior from drugs and fraud Of students according to the White School Project In the School of Educational Opportunity Extension, Nong Han District, physical (physical prayer), social skills (precepts) and psychological (precepts) were evaluated before development. The students have an average score of 41.11 percent and the result of the assessment after development. The average score of 83.38 percent had the score of behavior development increased 42.27 percent. The development achievement (Panyawana) had an average score after the experiment was higher than before the experiment with a statistical significance of 0.05. Developing the learners according to the Integrated School of Buddhist Studies in White Developed, able to develop the behavior of students to be drug-free and effectively vices

Keywords: Model, learner development, integrated Buddhist, white school

บทนำ

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบันการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบซึ่งปรากฏปัญหาให้เห็นมากมายทั้งทางด้าน เศรษฐกิจด้านสังคมและด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอัน นำมาซึ่งปัญหาครอบครัวที่เกิดความทุกข์ความวิตกกังวลความเครียดมีการปรับตัวที่ไม่ เหมาะสมหรืออื่นๆความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้เป็นคนดีมีคุณธรรม ตามความคาดหวังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเฉพาะบุคลากรทาง การศึกษาทุกคนในสถานศึกษาซึ่งมีครูอาจารย์เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของนักเรียนนักศึกษาให้เติบโตงดงามและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม การพัฒนา นักเรียนนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกายจิตใจและสติปัญญา มีความรู้ ความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรมดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่าน กระบวนการทางการศึกษาที่สถาน ศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้เยาวชนเป็นคนเก่งคนดีดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุขนอกจากจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษาได้รับกระบวนการ เรียนรู้แล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยง รอบ สถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดร้านเกมการพนันหนีเรียนทะเลาะวิวาทก่อ อาชญา กรรมเป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครองครูอาจารย์ทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องเข้าไปช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยงซึ่งมาจากปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบจากแหล่งอบายมุข

ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลปัจจัยเสี่ยงของหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการ ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งภาครัฐและเอกชนสรุปสภาพปัญหายาเสพติดพบว่า (Office of Educational Affairs, 2016 : 4).สถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดและแหล่ง อบายมุขเริ่มในกลุ่มหลังผัดแล้วแพร่กระจายไปสู่กลุ่มผู้ขายบริการทางเพศเข้าสู่ครอบครัวและ สถานศึกษาทำให้จำนวนคนติดยาเสพติดที่เป็นเด็กและเยาวชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นการผลิต และการจำหน่ายยาเสพติดมีเทคโนโลยีสูงและการกระจายยาเสพติดอย่างรวดเร็วจนยากในการ ปราบปรามมีการสร้างระบบเครือข่ายการจำหน่ายเหมือนสินค้าจำหน่ายตรงในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาสภาพสังคมครอบครัวและชุมชนเปลี่ยนแปลงทำให้วิถีชีวิตมีความเสี่ยงแตกหักเห็น ห่างและอ่อนแอปัญหาด้านเศรษฐกิจไม่มีงานทำจึงหาเงินด้วยการค้ายาเสพติดและการบริหาร จัดการของหน่วยงานรัฐที่ขาดเอกภาพหน่วยงานไม่บูรณาการต่างคนต่างทำขาดความต่อเนื่องผู้

ติดยาเสพติดยังวนเวียนอยู่ในวงจรแห่งความชั่วร้ายเป็นภาระของสังคมทำให้ประเทศขาดศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเรื้อรังถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดรู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุขตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลักหน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขด้วยยุทธศาสตร์ 5 ด้าน คือ ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันยุทธศาสตร์ด้านการค้นหายุทธศาสตร์ด้านการรักษายุทธศาสตร์ด้านการเฝ้าระวังและยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ

จากนโยบายดังกล่าว โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ดำเนินโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ปี 2558 โดยเริ่มจากการรายงานข้อมูลเบื้องต้นตามแบบสอบถามที่กำหนดให้ จากนั้นพัฒนามาเป็นการรายงานในระบบonline และสุดท้ายพัฒนาเป็นการเขียนผลงานเพื่อขอรับรางวัลสถานศึกษาสีขาวตามนโยบายดังกล่าว ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาของนักเรียนและสถานศึกษายังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริงและยั่งยืน จากสภาพปัญหาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า แม้ว่าโรงเรียนจะดำเนินโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข ทั้งนี้เพราะกระบวนการในการดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์ปัญหาและการดำเนินโครงการตามกรอบนโยบายและตัวชีวิตที่หน่วยงานกำหนดให้แบบเบ็ดเสร็จ ปัญหาการติดยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษาที่สลับซับซ้อนและมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้อจำเป็นต้องทำความเข้าใจว่า เมื่อดำเนินโครงการโรงเรียนสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขแล้ว เพราะเหตุใดยังมีนักเรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข จึงต้องพิจารณาบริบททุกระดับที่แวดล้อมบุคคล การวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนโดยการเยี่ยมบ้าน ทำให้การดูแลนักเรียนเบ็ดเสร็จและมีการบูรณาการ ไม่ว่าจะปัญหาทางด้านสุขภาพทางกายและจิตใจ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเริ่มจากครอบครัวของนักเรียน เป็นสิ่งที่มีความหมาย การทำความเข้าใจกับความหมายที่ซ่อนอยู่เป็นสิ่งสำคัญ การใช้ทฤษฎีระบบหรือที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบวิเคราะห์ จะทำให้เราเข้าใจความหมายหรือสภาพปัญหาของสิ่งที่จะแก้ไขอย่างลึกซึ้ง ชัดเจนและครอบคลุม

ดังนั้น การดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข จึงมีความจำเป็นที่ต้องนำบุคลากรในหน่วยงาน ที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันมาทำความเข้าใจ เพื่อประสานแนวคิดและปรัชญาในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยยึดผู้เรียน ครอบครัว ชุมชนเป็น ศูนย์กลาง สิ่งสำคัญคือการสร้างระบบเครือข่าย ความต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการดำเนินโครงการที่ชัดเจนและยั่งยืน เป็นรูปธรรมและครอบคลุม ระบบที่มีผลกระทบซึ่งกันและกันการดำเนินโครงการกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เรียนและครอบครัวมีความสำคัญและจำเป็น จะต้องทำความเข้าใจกับวัยรุ่นเพื่อที่จะมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ดังนั้นการนำหลักพุทธธรรม และหลักการของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์มาใช้ในการดำเนินการ น่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ เนื่องจากหลักพุทธธรรมได้สอนเรื่องชีวิตและวิถีคิดในการดำเนินชีวิต เช่น วิธีคิดแบบอริยสัจ วิธีคิดแบบโยนโสมนสิการ ทั้ง 10 วิธี ฯลฯ ที่สามารถบูรณาการกับหลักการของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การตระหนักในตนเอง มีความเข้าใจตนเอง การจัดการด้านอารมณ์ การสร้างแรงบันดาลใจไปสู่เป้าหมาย การรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และความสามารถในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ในส่วนครอบครัวจะได้รับการเสริมสร้างพลังให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เข้าใจวัยรุ่นและเข้าใจตนเอง เข้าใจสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตนเองและสังคมสามารถระคับประคองป้องกันปัญหาที่เกิดจากยาเสพติดและอบายมุขได้อย่างเหมาะสม ทันเวลาและถูกต้อง

รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ดำเนินการกำหนดนโยบายดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ คือ มาตรการการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง และมาตรการบริหารจัดการ ภายใต้กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ เพื่อแก้ปัญหา ยาเสพติด การจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความรุนแรง สถานการณ์ของปัญหา ยาเสพติด การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา รวมทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนแบบบูรณาการในการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน จัดระบบดูแลเฝ้าระวังป้องกัน และสร้างบรรยากาศอันเอื้อต่อการจัดการเรียนในชั้นเรียน

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จึงสนใจศึกษาค้นคว้าแนวคิดทั้งทางด้านการศึกษา ศาสนา โดยบูรณาการความรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาว เพื่อนำไปสู่รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานีจำนวน 17 โรงเรียน การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (In-depth Interview) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน และการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยการใช้หลักสูตรการอบรมค่ายพัฒนาทักษะชีวิตเชิงพุทธบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้บูรณาการกับกิจกรรมทางพุทธศาสนาและการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามหลักสูตรเป็นเวลา 5 วัน 4 คืนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนกลุ่มควบคุม (นักเรียนชั้น ม.1-ม.3 โรงเรียนบ้านวังฮาง) จำนวน 45 คน กับกลุ่มทดลอง

(นักเรียนชั้น ม.1-ม.3 โรงเรียนบ้านสร้อยพร้าว) จำนวน 45 คน กิจกรรม จำนวน 5 แผน โดยใช้
เวลา 5 วัน 4 คืน

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตาม
โครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผลการวิจัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 306 คน คิด
เป็นร้อยละ 54.90 มีอายุ 14 ปี มากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 32.68 ระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 32.68 ค่าใช้จ่ายประจำวันที่ได้รับจาก
ผู้ปกครองประมาณเดือนละ ต่ำกว่า 500 บาท (ไม่รวมค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ) มากที่สุด คิด
เป็นร้อยละ 31.05 มีจำนวนพี่น้องระหว่าง 1-3 คน มากที่สุด จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ
65.69 สถานภาพทางครอบครัว บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มากที่สุด จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อย
ละ 50.65 อาชีพของผู้ปกครองหรือของบิดามารดา มีอาชีพรับจ้าง มากที่สุด จำนวน 183 คน
คิดเป็นร้อยละ 59.80 โดยมีรายได้ของครอบครัว ระหว่าง 5001 - 10,000 บาท มากที่สุด คิด
เป็นร้อยละ 37.58 ปัจจุบันนักเรียนพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา มากที่สุด จำนวน 120 คน
คิดเป็นร้อยละ 40.52 มีสถานที่พักอาศัยในปัจจุบันเป็นบ้านพักตนเองหรือของผู้ปกครอง อยู่ใน
ระดับมากที่สุด จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 59.48 ปัญหาส่วนตัวของนักเรียน ส่วนใหญ่เกิด
จากสาเหตุ เงินไม่พอใช้อยู่ในระดับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.45 เมื่อนักเรียนมีปัญหา
นักเรียนปรึกษาเพื่อน อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 21.90 การใช้เวลา
ว่างหลังจากเลิกเรียนนักเรียนจะทำกิจกรรม เล่นอินเทอร์เน็ตหรือเล่นเกมส์ อยู่ในระดับมาก
ที่สุด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78

พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยภาพรวมผู้เรียนมีพฤติกรรมในการ
ป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข ตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุก
ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้ ด้านการ
พนัน ด้านสื่อลามกอนาจารด้านยาเสพติด และที่น้อยที่สุดคือ ด้านการทะเลาะวิวาท

พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านยาเสพติดพบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนจะช่วยเหลือการทำงานของครอบครัวมากกว่าการออกไปเที่ยวนอกบ้านหากมีเวลาว่าง เป็นลำดับที่ 1 ครอบครัวยุติ พี่น้องของนักเรียนจะเสียใจและรับไม่ได้หากพบว่านักเรียนเสพยาเสพติด เป็นลำดับที่ 2 และนักเรียนกลัวว่าหากเสพยาเสพติดและถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้จะทำให้เสียอนาคตทางการศึกษา เป็นลำดับที่ 3 ส่วนลำดับสุดท้ายพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขตามโครงการสถานศึกษาสีขาว คือ ผู้เรียน มีความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดเป็นอย่างดีจึงไม่เกี่ยวข้องหรือเสพยาเสพติดทุกชนิด

พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านสื่อลามกอนาจารพบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนไม่ปฏิเสธการเข้าถึงสื่อลามกครั้งแรกเพราะเพื่อน เป็นลำดับที่ 1 ครอบครัวยุติ พี่น้องของนักเรียนจะเสียใจและรับไม่ได้หากพบว่านักเรียนมีหรือยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมลามกอนาจารเป็นลำดับที่ 2 และนักเรียนมีความระมัดระวังบุคคลแปลกหน้าที่ชักชวนดูสื่อลามกทุกประเภท เป็นลำดับที่ 3 ส่วนลำดับสุดท้ายคือ พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขตามโครงการสถานศึกษาสีขาว คือ นักเรียนจะใช้อินเทอร์เน็ตเฉพาะที่บ้านเท่านั้น

พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการพนันพบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนเข้าร่วมรณรงค์กิจกรรมต่อต้านการเล่นการพนันทุกประเภท เป็นลำดับที่ 1 นักเรียนเกรงกลัวความผิดตามกฎหมายที่มีผลต่ออนาคตของนักเรียน เป็นลำดับที่ 2 และ นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่มีพ่อแม่ผู้ปกครองที่เป็น

ต้นแบบไม่เล่นการพนันทุกชนิด เป็นลำดับที่ 3 ส่วนลำดับสุดท้าย คือ นักเรียนจะทบทวนเสมอว่าเล่นการพนันมันมีผลกระทบอะไรเกิดขึ้นทั้งข้อดีข้อเสีย

พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านการทะเลาะวิวาทพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข ตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนจะรีบขอความช่วยเหลือ ถ้าเห็นว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัยเป็นลำดับที่ 1 นักเรียนมีวิธีการรับมือกับการรุมข่มขู่ด้วยวิธีการที่ไม่สนใจคนพูดเป็นลำดับที่ 2 และนักเรียนจะใช้วิธีระบายความรู้สึกออกมา ถ้าควบคุมความรู้สึกของตนเองได้ยากเย็น โดยพูดคุยกับเพื่อน พ่อแม่ หรือคุณครู เป็นลำดับที่ 3 ส่วนลำดับสุดท้าย คือ นักเรียนเลือกที่จะเปิดใจและพูดความจริง บอกปัญหาให้พ่อแม่ฟังไปตามความจริง จะได้ช่วยกันหาทางแก้ปัญหา

2. รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ ได้แก่ ค่ายพัฒนาทักษะชีวิตเชิงพุทธบูรณาการ ประกอบด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมเชิงพุทธบูรณาการ 8 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นสร้างศรัทธาและความเชื่อใจ ชั้นที่ 2 ชั้นเสนอปัญหาและข้อสงสัย ชั้นที่ 3 ชั้นสังเกต ชั้นที่ 4 ชั้นสำรวจและสัมผัส ชั้นที่ 5 ชั้นสืบค้น ชั้นที่ 6 ชั้นสังขมปัญญา ชั้นที่ 7 ชั้นสรุปและประเมินผล ชั้นที่ 8 ชั้นประยุกต์ใช้

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหานพบว่า การเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข ของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สภาพทั่วไป ในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งเสพติดสื่อลามกอนาจารการพนันและการทะเลาะวิวาทจะมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของนักเรียน โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มเพศหญิงเป็นส่วนมาก ซึ่งเป็นกลุ่มอายุ 14 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรายได้ประจำวันที่ได้รับจากผู้ปกครองประมาณเดือนละ ต่ำกว่า 500 บาทสถานภาพทางครอบครัว บิดามารดาอยู่ด้วยกัน กับบิดามารดาแยกทางกัน เป็นข้อมูลอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง คือรับจ้าง ที่มีรายได้ระหว่าง 5001-10000 บาท พักกับบิดามารดาและพักกับญาติมีข้อมูลอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ยังมีข้อมูลที่พักกับเพื่อนและหอพัก ที่สำคัญจะเห็นว่าเมื่อนักเรียนมีปัญหานักเรียนจะเลือกใช้วิธีการปรึกษากับเพื่อนมากกว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครอง โดยปัญหาส่วนใหญ่ของนักเรียนคือ ปัญหาเงินไม่พอใช้กิจกรรมในเวลาว่างของนักเรียนคือเล่นอินเทอร์เน็ต/เล่นเกมซึ่งสภาพข้อมูลดังกล่าว เป็นพฤติกรรมที่มีภาวะความเสี่ยงและโอกาสในการติดยาเสพติด สื่อลามกอนาจารการพนันและการทะเลาะวิวาท ซึ่งสอดคล้องกับ สถานการณ์และปัญหาของเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นสถาบันรามจิตติได้จัดทำโครงการติดตามสภาวการณ์เด็กและเยาวชน (Child Watch) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในภาพรวมของประเทศสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่มตามพัฒนาการตามวัย กล่าวคือ พฤติกรรมกลุ่มแรกจะเป็นพฤติกรรมที่ “ยิ่งโตยิ่งเพิ่ม” พฤติกรรมในกลุ่มนี้ได้แก่ เที่ยวกลางคืน พุดโทรศัพท์ โดดเรียน ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ ดื่มสุรา และเล่นอินเทอร์เน็ต ส่วนพฤติกรรมกลุ่มที่สอง จะเป็นพฤติกรรมที่ “ยิ่งโตยิ่งลด” พฤติกรรมในกลุ่มนี้ได้แก่ ไปวัด ไปเที่ยวกับพ่อแม่พี่น้อง เล่นกีฬา และช่วยงานบ้านจะมีความสัมพันธ์และ สอดคล้องกับปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบจากแหล่งอบายมุข ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ซึ่งได้กำหนดปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบดังกล่าวจากบุคคลเด็กและเยาวชนตกอยู่ในภาวะเสี่ยงครอบครัวขาดความอบอุ่นแตกแยก เห็นห่างสถานศึกษาสอนท่องจำ มุ่งวิชาการขาดการพัฒนารอบด้านชุมชนยากไร้ อ่อนแอหวังรอรับความช่วยเหลือ

2. ผู้วิจัยได้คิดรูปแบบในการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ โดยใช้หลักธรรมอริยสัจและหลักธรรมอื่นที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติกิจกรรม โดยบูรณาการกับกิจกรรมการสร้างทักษะชีวิต ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าเป็นรูปแบบที่ดีที่สุดที่สร้างสมดุลให้กับชีวิต โดยเฉพาะเยาวชนที่อยู่ในสังคมโลกปัจจุบันที่เน้นด้านวัตถุมากกว่าด้านจิตใจ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะได้เรียนรู้หลักธรรมของพระพุทธเจ้าผ่านกระบวนการบูรณาการของกิจกรรมสร้างทักษะชีวิต โดยไม่รู้สึกรู้ว่าเรียนหลักธรรมเสียทีเดียวรูปแบบดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อการสร้างภูมิคุ้มกันปัญหาเสพติด (Ministry of Education, 2015 : 1-36) ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้หาแนวทางในการพัฒนา “คน” ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในทุกช่วงวัยอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในช่วงวัยเด็กและวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ต้องปลูกฝังและสร้างคุณค่าในตนเองและให้เห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ในขณะเดียวกันต้องให้เขาได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคตนอกจากนี้รูปแบบยังสามารถใช้การสอนในห้องเรียน หรือสอนพิเศษเป็นกลุ่มย่อย หรือ เพื่อจัดสื่อการสอน ซึ่งรวมถึง หนังสือ ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์และหลักสูตรรายวิชา ที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รูปแบบนั้นๆซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการสร้างรูปแบบการสอนของกบทิศนา แคมมณี (ThitaNa Khammanee, 2002 : 218) ซึ่งรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ ได้แก่ ค่ายพัฒนาทักษะชีวิตเชิงพุทธบูรณาการ ประกอบด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมเชิงพุทธบูรณาการ 8 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นสร้างศรัทธาและความเชื่อใจ ชั้นที่ 2 ชั้นเสนอปัญหาและข้อสงสัย ชั้นที่ 3 ชั้นสังเกต ชั้นที่ 4 ชั้นสำรวจและสัมผัส ชั้นที่ 5 ชั้นสืบค้น ชั้นที่ 6 ชั้นสังสมปัญญา ชั้นที่ 7 ชั้นสรุปและประเมินผล ชั้นที่ 8 ชั้นประยุกต์ใช้ ที่มีจุดเน้นที่จะพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการวัดประเมินผล สามารถทำได้ครอบคลุมตามหลักภavana 4 ได้แก่ ด้านพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งแวดล้อม (ด้านกายภavana) ด้านพฤติกรรมที่มีต่อคนอื่น (ศีลภavana) ด้านคุณลักษณะของจิตใจ (จิตตภavana) และด้านปัญญาที่มีความคิด ความรู้ที่ ถูกต้อง (ปัญญาภavana) ซึ่งเป็นรูปแบบในการพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการในการจัดการศึกษาของพุทธศาสนาและการจัดการศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนา

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุขของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอหนองหานพบว่า การเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและ

อบายมุข ของผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองหาน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) นอกจากนี้ผลการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านกาย(กายภาวนา) ด้านทักษะทางสังคม (ศีลภาวนา) อบรมด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) ด้านการพัฒนา (ปัญญาภาวนา)จากการประเมินครั้งแรก นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 77.44 และการประเมินครั้งสุดท้าย นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 95.84 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.40 อาจเนื่องมาจาก รูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการ ได้แก่ ค่ายพัฒนาทักษะชีวิตเชิงพุทธบูรณาการที่เชื่อมโยงกับหลักพุทธธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักกัลยาณมิตร หลักพรหมวิหาร 4 หลักโยนิโสมนสิการ หลักไตรสิกขา หลักอริยสัจ 4 และหลักอิทธิบาท 4 มาเป็นแนวทางเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดและอบายมุข โดยการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียน (ปรโตโฆสะ) ที่เป็นกัลยาณมิตร ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ด้วยการบูรณาการ ทั้งนี้การพัฒนาผู้เรียนดังกล่าวจัดผ่านระบบไตรสิกขา ที่นักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับ ศีล (Morality) หรือความประพฤติหรือวินัยในการดำเนินชีวิตที่ตั้งมสำหรับตนและสังคม สมาธิ (Concentration) หรือด้านการพัฒนาจิตใจที่มีคุณภาพ มีสมรรถภาพ มีจิตใจที่ตั้งมั่นเข้มแข็ง สงบสุข ตลอดจนมีสุขภาพจิตที่ดี และปัญญา (Wisdom) ที่มีความรู้ที่ถูกต้องมีศักยภาพในการคิดการแก้ปัญหาที่แยบคาย (โยนิโสมนสิการ)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สถานศึกษาควรพัฒนาและสร้างความตระหนักให้ครู/บุคลากร มีความสามารถและความชำนาญในการนำรูปแบบการบูรณาการด้านแนวคิด ทฤษฎี เชื่อมโยงกับหลักธรรมทางพุทธศาสนามาใช้ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ

1.2 การพัฒนาผู้เรียนควรมีกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม ผู้เรียนมีส่วนร่วมและปฏิบัติสัมพันธ์ในการทำกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนทุกขั้นตอน

2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขในกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นเฉพาะเพศหญิงหรือเพศชาย

2.2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาผู้เรียนในการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมนักเรียนมากที่สุดในปัจจุบัน

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยรูปแบบในการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวเชิงพุทธบูรณาการได้ออกองค์ความรู้ใหม่ คือ รูปแบบการจัดค่ายพัฒนาทักษะชีวิตเชิงพุทธบูรณาการประกอบด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมเชิงพุทธบูรณาการ 8 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นสร้างศรัทธาและความเชื่อใจ ชั้นที่ 2 ชั้นเสนอปัญหาและข้อสงสัย ชั้นที่ 3 ชั้นสังเกต ชั้นที่ 4 ชั้นสำรวจและสัมผัส ชั้นที่ 5 ชั้นสืบค้น ชั้นที่ 6 ชั้นสังสมปัญญา ชั้นที่ 7 ชั้นสรุปและประเมินผล ชั้นที่ 8 ชั้นประยุกต์ใช้

References

- Ministry of Education. (2015). *Guidelines for organizing a camp for strengthening Thai children's life skills "The problem of stopping with the power of children and youth*. Bangkok: Assembly Printing House, Agricultural Cooperative of Thailand Limited.
- Office of Educational Affairs. (2016). *Handbook of Drug-Free White Educational Institutions and Vices, Revised 2016*. Bangkok: Office of Educational Affairs
- Thitana Khammanee. (2002). *Teaching Science: Knowledge for Organizing the Learning Process*. (edition 2). Bangkok: Chulalongkorn University Press.